

Sygn. akt VIII Ua 5/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Sędziowie:	SSO Janina Kościelniak (spr.) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	protokolant Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2014r. w Gliwicach

sprawy z odwołania M. G. (1) (G.)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K.

o ustalenie niepełnosprawności

na skutek apelacji odwołującego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 14 listopada 2013 r. **sygn. akt** VI U 139/11

oddala apelację.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Janina Kościelniak /spr./

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Ua 5/14

UZASADNIENIE

Odwołujący M. G. (1) odwołał się od decyzji pozwanego Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. z dnia 9 marca 2011 roku domagając się zaliczenia go do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym na stałe.

Pozwany Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że na podstawie przeprowadzonego badania lekarskiego oraz analizy przedłożonej dokumentacji medycznej stwierdzono, że występujące schorzenia nie naruszają sprawności organizmu, w stopniu pozwalającym

na zakwalifikowanie odwołującego do osób niepełnosprawnych. Zdaniem pozwanego odwołujący jest zdolny do samodzielnej egzystencji, nie wymaga w chwili obecnej pomocy osób innych w celu pełnienia ról społecznych oraz posiada zdolność do podjęcia zatrudnienia zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Wyrokiem z dnia 14.11.2013 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zaliczył odwołującego M. G. (1) do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim na stałe i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Orzeczeniem z dnia 4 stycznia 2011 roku Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. odwołujący nie został zaliczony do osób niepełnosprawnych. Na uzasadnienie podano, że na podstawie przeprowadzonego badania lekarskiego oraz analizy przedłożonej dokumentacji medycznej stwierdzono, że występujące schorzenie nie narusza sprawności organizmu, w stopniu pozwalającym na zakwalifikowanie odwołującego do osób niepełnosprawnych. Nadto odwołujący posiada możliwość samodzielnej egzystencji, nie wymaga w chwili obecnej pomocy osób innych w celu pełnienia ról społecznych oraz posiada zdolność do podjęcia zatrudnienia.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. w dniu 9 marca 2011 roku podtrzymał w mocy powyższe orzeczenie.

Odwołujący oświadczył, iż ma guza płuca, zaniki pamięci, depresję oraz, że leczy się u psychologa i psychiatry.

Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych psychologa i lekarza psychiatry na okoliczność stopnia i okresu niepełnosprawności odwołującego.

W opinii z dnia 11 kwietnia 2013 roku biegli sądowi psycholog M. T. i lekarz psychiatra M. S., na podstawie analizy akt sprawy, badań testowych, wywiadu od odwołującego i jego obserwacji w trakcie całonocnego kontaktu z nim, rozpoznali u odwołującego zespół psychoorganiczny, niski poziom sprawności umysłowej i zespół zależności alkoholowej. W ocenie biegłych schorzenia te kwalifikują odwołującego jako niepełnosprawnego w stopniu lekkim na trwałe.

Strony nie kwestionowały opinii biegłych.

Sąd I instancji dopuścił także dowód z opinii biegłego lekarza chirurga - ortopedy na okoliczność stopnia i okresu niepełnosprawności odwołującego.

Sąd Rejonowy wskazał, że biegły sądowy lekarz specjalista z zakresu chirurgii urazowo- ortopedycznej J. K. w opinii z dnia 14 maja 2013 roku na podstawie analizy akt sprawy i dokumentacji medycznej stwierdził, że nie widzi jakiegokolwiek podstaw do orzekania o stopniu niepełnosprawności u odwołującego ze względu na stan narządu ruchu.

Ponadto celem ustalenia stopnia i okresu niepełnosprawności odwołującego, Sąd Rejonowy dopuścił również dowód z opinii biegłego pulmonologa.

W opinii z dnia 21 sierpnia 2013 roku biegły sądowy pulmonolog A. B. rozpoznał u odwołującego zahamowany rozwój guzka ostro ograniczonego od podłoża. Konsultacje pulmonologiczne i wykonane inne badania pozwalają w ocenie biegłego przyjąć, że zmiana ta jest zmianą łagodną i nie może dawać praktycznie żadnych dolegliwości. Biegły podał, iż odwołujący nie przyjmuje żadnych leków a ocena jego stanu zdrowia jest trudna, bowiem badany wykazuje cechy upośledzenia umysłowego i nie można było wykonać spirometrii. Zatem uznanie odwołującego przez biegłych psychiatrów za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim jest słuszne. Zdaniem biegłego stan ogólny odwołującego wykazuje naruszenie sprawności organizmu, która powoduje obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością

psychiczną i fizyczną. Odwołujący wykazuje również ograniczenie w pełnieniu ról społecznych. Równocześnie jednak biegły stwierdził, że z punktu widzenia pulmonologicznego brak jest podstaw do uznania go za osobę niepełnosprawną.

Odwołujący nie zgodził się z opinią biegłego A. B. podnosząc, iż szybko się męczy i brakuje mu tchu, natomiast podczas badania spirometrii się dusił i pomimo trzykrotnej próby należało przerwać badanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie akt orzeczniczych odwołującego, opinii biegłych psychiatry i psychologa M. T. i M. S., opinii biegłego chirurga-ortopedy J. K., opinii biegłego pulmonologa A. B..

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Rejonowy podkreślił, że podzielił opinie biegłych sądowych zarówno M. S. i M. T. oraz A. B. w pełnej rozciągłości pomimo tego, że wnioski końcowe tych opinii nie są spójne. Opinie te zostały wydane na podstawie akt sprawy, badania odwołującego, wiedzy i doświadczenia życiowego biegłych, a zatem brak podstaw do kwestionowania tych opinii. Ponadto Sąd powołał się na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach wyrażone w wyroku z dnia 25 czerwca 2009 roku (LEX nr 551993), zgodnie z którym opinia biegłego podlega ocenie Sądu z uwzględnieniem kryteriów oceny tego rodzaju dowodu, takich jak poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii sposób motywowania sformułowanego stanowiska, stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu I instancji odwołanie M. G. (1) zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2011.127.721 ze zm.) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Natomiast do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Ponadto Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. Nr 03, Nr 139, poz. 1328), przez konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych należy rozumieć: zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych. Aby zakwalifikować daną osobę do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności musi ona wymagać :

- czasowej pomocy w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa wyżej, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;

- częściowej pomocy w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa wyżej (§ 30 w zw. z § 29 rozporządzenia)

Zdaniem Sądu Rejonowego przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało w sposób nie budzący wątpliwości, że odwołujący z uwagi na zaburzenia adaptacyjne ma problemy w pełnieniu ról społecznych i to na okres stały. W tych okolicznościach należało zmienić zaskarżoną decyzję i zaliczyć odwołującego do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim na stałe, natomiast w pozostałym zakresie odwołanie jako nieuzasadnione należało oddalić.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przytoczone przepisy prawa Sąd I instancji orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14.11.2013r. wniósł odwołujący i zaskarżając wyrok w całości wniósł o:

1.zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zaliczenie odwołującego do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym na stałe i przyznanie świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy,

- ewentualnie

2.uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Odwołujący zarzucił, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę jego zarzutów zgłaszanych w toku postępowania do wydanych w sprawie opinii biegłych lekarzy, na których Sąd oparł swoje orzeczenie i niewłaściwie ocenił stan jego zdrowia.

W uzasadnieniu apelacji odwołujący podniósł, że w latach 2002 do 2007, w trzech kolejnych decyzjach (...) zaliczany był do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu choroby układu oddechowego i krążenia o symbolu 05-S.

Od tego czasu stan zdrowia odwołującego nie uległ poprawie , co potwierdza dokumentacja medyczna, a w szczególności badanie tomokomputerowe klatki piersiowej, gdyż obraz TK jest identyczny jak w poprzednich badaniach. Zmiana orzeczenia ze stopnia umiarkowanego na lekki miała miejsce w okresie kiedy odwołujący przebywał w więzieniu i nie miał możliwości w sposób rzetelny bronić swoich interesów. W okresie od 2007 r. tj. od czasu kiedy miał orzeczonego umiarkowany stopień niepełnosprawności, jego stan zdrowia uległ pogorszeniu a nie poprawie, co chociażby tylko w odniesieniu do choroby płuc, każe poddać wyrok Sądu I instancji oraz poprzedzające go orzeczenia (...) i (...) w wątpliwość.

Ponadto w piśmie z dnia 1.02.2014r., odwołujący ponownie zakwestionował opinię biegłego pulmonologa, powołując się na wyniki badań TK klatki piersiowej z dnia 22.01.2014r. i spirometrii z dnia 21.11.2013r. oraz wskazując na dolegliwości, spowodowane chorobą płuc. W piśmie tym odwołujący zakwestionował także opinię biegłego ortopedy podnosząc, że Sąd I instancji na jego wniosek dopuścił dowód z opinii biegłego ortopedy na podstawie analizy akt i dokumentacji medycznej, który stwierdził, że na podstawie akt nie widzi jakichkolwiek podstaw do orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze względu na stan narządu ruchu, podczas gdy odwołujący od dziecka ma problemy z kręgosłupem.

Powołując się na wyniki badań rtg kręgosłupa z dnia 18.11.2013r., odwołujący wskazał na dolegliwości związane ze schorzeniami kręgosłupa i wniósł o powtórne przebadanie przez biegłego ortopędę lub wydanie kolejnej opinii na podstawie wyników obecnych badań.

Ponadto podniósł, że cierpi na bóle głowy, zawroty głowy, zaniki pamięci, ucisk w głowie w związku z czym został skierowany na badania do neurologa, u którego ma wyznaczony termin wizyty na dzień 9.04.2014r. W związku z tym wniósł o uzupełnienie postępowania dowodowego i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza neurologa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Sąd I instancji przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe, na podstawie którego poczynił prawidłowe ustalenia i wyprowadził trafne wnioski. Sad Rejonowy prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, nie naruszając granic swobodnej oceny dowodów, zakreślonych przez art.233 kpc.

Zdaniem Sądu Okręgowego , Sąd I instancji prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego i procesowego, a w konsekwencji wyrok Sądu Rejonowego należało uznać za słuszny.

Zarzuty apelacji sprowadzają się w zasadzie do odmiennej oceny opinii biegłych, wydanych w toku postępowania przed Sadem I instancji oraz nie uwzględnienia przez Sąd I instancji zarzutów odwołującego do tych opinii, zgłaszanych w toku postępowania.

Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty te należało uznać za całkowicie bezzasadne. Podkreślić bowiem należy, że odwołujący wielokrotnie nie stawiał się na badania wyznaczone przez biegłych sądowych. Nie stawiał się na badania do biegłego lekarza specjalisty chorób płuc i medycyny pracy dr R. S. w dniu 27.09.2011r. Biegły zwrócił akta bez opinii. Nie stawiał się na badania do tego samego biegłego, wyznaczone ponownie na zlecenie Sądu, tym razem na dzień 21 marca 2012r.. Biegły zwrócił akta bez opinii. Na rozprawie w dniu 21.06.2012r. odwołujący oświadczył, że podtrzymuje odwołanie, domaga się ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ma guza w płucu, zaniki pamięci, depresję i leczy się u psychologa i psychiatry oraz że będzie stawiał się na badania do biegłych. W związku z tym Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry i psychologa. Odwołujący ponownie nie stawiał się na badania w terminie wyznaczonym przez biegłych: lekarza psychiatrę E. R. i psychologa Iwonę A. K.. Biegłe dwukrotnie wyznaczały termin badania i ostatecznie zwróciły akta bez opinii. Na rozprawie w dniu 26.02.2013r., na której obecna była także matka odwołującego - aktualnie jego pełnomocnik, odwołujący oświadczył, że będzie stawiał się na badania, ale równocześnie wniósł o to, aby biegli specjaliści wydawali opinie tylko na podstawie akt sprawy. Ubezpieczony złożył do akt aktualną dokumentację lekarską i oświadczył, że ma dolegliwości związane z kręgosłupem. W związku z tym Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza chirurga-ortopedy i zlecił przeprowadzenie tej opinii zgodnie z wnioskiem odwołującego na podstawie akt sprawy i dokumentacji lekarskiej.

Po raz pierwszy odwołujący stawiał się na badania w terminie wyznaczonym przez biegłych lekarza psychiatrę M. S. i psychologa M. T. na dzień 11.04.2013r., a więc po dwóch latach postępowania sądowego. Ponadto stawiał się na badania do biegłego lekarza specjalisty pulmonologa dr A. B., wyznaczone na dzień 13.08.2013r. Natomiast biegły lekarz chirurg-ortopeda J. K. wydał opinię na podstawie akt sprawy i dokumentacji lekarskiej, zgodnie z wnioskiem odwołującego.

W świetle powyższych okoliczności za bezzasadne należało uznać zarzuty apelacji, że Sąd i instancji zlecił biegłym opracowanie opinii na podstawie akt i dokumentacji lekarskiej i w konsekwencji opinia biegłego chirurga ortopedy została wydana wyłącznie w oparciu o akta i dokumentację lekarską, bez przeprowadzenia badań odwołującego.

Za bezzasadne również należało uznać zarzuty apelacji, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę zarzutów odwołującego, zgłaszanych w toku postępowania do wydanych opinii.

Wprawdzie w piśmie z dnia 8.10.2013r. pełnomocnik odwołującego M. G. (2) zakwestionowała opinię biegłego lekarza pulmonologa, wskazując na dolegliwości ubezpieczonego związane z chorobą płuc, jednakże w piśmie tym nie domagała się przeprowadzenia dowodu z opinii uzupełniającej tego biegłego, bądź opinii innego biegłego specjalisty z tego zakresu. W toku postępowania przed Sędem I instancji ani odwołujący ani jego pełnomocnik nie kwestionowali natomiast opinii zespołu biegłych lekarza psychiatry i psychologa oraz opinii biegłego lekarza chirurga ortopedy, aczkolwiek do pisma z dnia 8.10.2013r. pełnomocnik odwołującego dołączyła dokumentację, dotyczącą leczenia w (...) Centrum Leczniczo Rehabilitacyjne – (...) Ogólnej w G. za okres od lutego 2013r. oraz zaświadczenie o pozostawaniu w leczeniu w PZP od 28.03.2012r. Na rozprawie w dniu 14.11.2013r. pełnomocnik ubezpieczonego również nie złożyła dalszych wniosków dowodowych, co wynika z protokołu rozprawy.

Zdaniem Sądu Okręgowego w świetle powyższych okoliczności, brak również podstaw do czynienia Sądowi I instancji zarzutu, że dokonał oceny stanu zdrowia odwołującego na podstawie przeprowadzonych w sprawie, jednoznacznych opinii biegłych lekarzy specjalistów, natomiast nie wziął pod uwagę oceny stanu zdrowia odwołującego, wyrażanej przez pełnomocnika odwołującego w pismach procesowych, w których nie zgłaszał żadnych wniosków dowodowych.

Podkreślić należy, że zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c. „sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”. Ponadto art.233 kpc § 2 stanowi,

że „Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu Sądu”.

Zasada swobodnej oceny dowodów jest jedną z podstawowych reguł procesu cywilnego. Odnosi się ona zarówno do wyboru określonych środków dowodowych jak i do sposobu ich przeprowadzenia. Ramy swobodnej oceny dowodów określone w art. 233 § 1 k.p.c. wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego rozumowania, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie rozważenia zebranego materiału. Dając lub odmawiając wiary zeznaniom i innym dowodom, kieruje się wyłącznie własnym przekonaniem (por. wyrok SN z dn. 10 czerwca 1999r. II UKN 685/98 OSNP 2000/17/655, wyrok SN z dn. 29 września 2000r. V CKN 94/00, LEX 52589, wyrok SN z dn.14 grudnia 2001r. V CKN 561/00, LEX 52713).

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, samo przytoczenie w skardze apelacyjnej odmiennej, własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych oraz ich oceny i znaczenia jako przesłanek rozstrzygnięcia sprawy i nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok SN z dn. 3 września 1969 r., PR 228/69, nie publikowany, wyrok SN z dn. 7 stycznia 2005r., IV CK 387/04, LEX nr 177263, wyrok SN z dn. 15 kwietnia 2004r., IV CK 274/03, LEX nr 164852).

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, z uwzględnieniem wszystkich reguł, wynikających z art.233 kpc. Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, które dowody uznał za podstawę swoich ustaleń faktycznych oraz wszechstronnie rozważył zebrany materiał dowodowy, uzasadniając przyjęte przez siebie stanowisko.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu I instancji.

Jak wskazał Sąd Rejonowy zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011, Nr 127 poz. 721 ze zm.) „do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych”.

Natomiast w myśl art.4 ust.3 powołanej ustawy „do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne”.

Standardy w zakresie kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności określają przepisy Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. 2003, Nr 139, poz. 1328),

Zgodnie z § 30 Rozporządzenia „ Standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

1) czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;

2) częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3”.

Natomiast w myśl § 29 ust.1 pkt 3) Rozporządzenia, przez konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych należy rozumieć: zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

Z kolei zgodnie z § 31 ust.1 Rozporządzenia „ Standardy w zakresie kwalifikowania do lekkiego stopnia niepełnosprawności określają kryteria naruszonej sprawności organizmu powodujące:

1) istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy, co oznacza naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną;

2) ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, co oznacza trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu.

W świetle powołanych wyżej przepisów oraz wyników przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, za słuszne należało uznać stanowisko Sądu I instancji, że obecne zaawansowanie rozpoznawanych u odwołującego schorzeń czyni go osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim na stałe, natomiast brak podstaw do uznania odwołującego za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym.

Podkreślić należy, że dotychczas odwołujący uznawany był za osobę niepełnosprawną z powodu schorzeń układu oddechowego, oznaczonych symbolem 07-S. Mianowicie (...) do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. orzeczeniem z dnia 2.02.2005 r. zaliczył odwołującego z powodu tych schorzeń do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym na okres do 28.02.2007 r., a następnie orzeczeniem z dnia 7.03.2007r. do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim na okres do 31.03.2010r.

Podobnie zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 9.03.2011r. i poprzedzające go orzeczenie Miejskiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 4.01.2011r. opiera się przede wszystkim na ocenie stanu zdrowia i wynikach badań odwołującego dotyczących schorzeń układu oddechowego. Obydwa te Zespoły rozpoznały u odwołującego guzek łagodny płuca prawego, nie ulegający zmianom. Ponadto Zespół Wojewódzki oparł swoje orzeczenie na przeprowadzonej dodatkowo opinii psychologicznej, a przewodniczący składu orzekającego tego Zespołu, wskazał na zmiany dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowego z zespołem bólowym jako chorobę współistniejącą. Obydwa Zespoły stwierdziły brak podstaw do orzeczenia o niepełnosprawności odwołującego.

W celu weryfikacji zaskarżonego orzeczenia, Sąd Rejonowy przeprowadził dowód z trzech opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu schorzeń, na które wskazywał odwołujący w toku postępowania, w tym z opinii zespołu biegłych lekarza psychiatry i psychologa, lekarza z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii, a także lekarza pulmonologa.

Jak wynika z opinii biegłego lekarza specjalisty pulmonologa A. B., pod względem pulmonologicznym brak jest podstaw do zaliczenie odwołującego do osób niepełnosprawnych. Uzasadniając swoją opinię biegły podkreślił, że konsultacje pulmonologiczne oraz inne wykonane badania, w szczególności wyniki badań TK klatki piersiowej, wykazują zahamowanie rozwoju rozpoznawanego u odwołującego guzka płuca prawego, a nawet jego zmniejszenie, a także pozwalają na uznanie, że rozpoznawany u odwołującego guzek płuca prawego jest zmianą łagodną. Ponadto

biegły podkreślił, że odwołujący nie przedstawił żadnej innej dokumentacji z poradni rejonowej, czy też z poradni pulmonologicznej, a z jego oświadczenia wynika, że nie przyjmuje żadnych leków.

Równocześnie jednak oceniając ogólny stan zdrowia badanego biegły stwierdził, że odwołujący wykazuje naruszenie sprawności organizmu, która powoduje obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, a nadto wykazuje również ograniczenie w pełnieniu ról społecznych, co uzasadnia zaliczenie go do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim.

Natomiast z opinii biegłych lekarza specjalisty psychiatry M. S. i psychologa M. T. jednoznacznie wynika, że stwierdzone u odwołującego schorzenia, a mianowicie zespół psychoorganiczny, niski poziom sprawności umysłowej i zespół zależności alkoholowej, wywołują u niego zaburzenia adaptacyjne w stopniu stwarzającym problemy w pełnieniu ról społecznych i tym samym kwalifikują odwołującego jako niepełnosprawnego w stopniu lekkim na stałe.

Ponadto biegły lekarz specjalista z zakresu chirurgii urazowo- ortopedycznej J. K. w opinii, wydanej na podstawie analizy akt sprawy i dokumentacji medycznej stwierdził, że nie widzi jakichkolwiek podstaw do orzekania o stopniu niepełnosprawności u odwołującego ze względu na stan narządu ruchu.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę tych opinii, dokonaną przez Sąd I instancji. Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest podstaw do ich kwestionowania. Jak podkreślił Sąd Rejonowy opinie biegłych psychiatry i psychologa oraz pulmonologa, zostały wydane na podstawie akt sprawy, dokumentacji lekarskiej, badania odwołującego, a także wiedzy medycznej i doświadczenia zawodowego biegłych. Zdaniem Sądu Okręgowego biegli dokładnie przeanalizowali zarówno przebieg samych schorzeń odwołującego, jak i wyniki leczenia i na tej podstawie ocenili stan zdrowia odwołującego, uzasadniając tą ocenę zgodnie z zasadami logiki i wiedzy powszechnej.

Zdaniem Sądu Okręgowego brak również podstaw do kwestionowania opinii biegłego chirurga-ortopedy. Wprawdzie na wniosek odwołującego opinia ta została wydana na podstawie akt sprawy i dokumentacji medycznej, bez przeprowadzenia badania odwołującego, jednakże biegły jednoznacznie stwierdził, że w dokumentacji tej, znajduje się tylko jedno zaświadczenie z dnia 25.02.2013r., z którego wynika, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy fizycznej od 5.02.2013r. z powodu zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego, a także istnieją drobne zapisy zawarte w dokumentacji lekarskiej pochodzącej z okresu pobytu odwołującego w zakładzie karnym, które nie wnoszą istotnych informacji o stanie narządu ruchu. Na tej podstawie biegły uznał, że brak jest jakichkolwiek podstaw do orzeczenia niepełnosprawności u odwołującego ze względu na stan narządu ruchu. Sąd Okręgowy w pełni podziela opinię biegłego. Zdaniem Sądu brak zapisów w dokumentacji lekarskiej, dotyczących leczenia schorzeń kręgosłupa, świadczy o tym, że odwołujący nie leczył się na takie schorzenia.

Ponadto opinia biegłego chirurga ortopedy została wydana po dwóch latach postępowania sądowego, dowód z tej opinii został dopuszczony na rozprawie, na której obecna była matka odwołującego - aktualnie pełnomocnik ubezpieczonego, a zatem nic nie stało na przeszkodzie, aby złożyć do akt sprawy dokumentację lekarską przed wydaniem opinii przez biegłego, o ile faktycznie odwołujący leczył się na schorzenia kręgosłupa i taką dokumentację posiadał.

Zaznaczyć należy, że schorzeniem wiodącym u odwołującego, dotychczas stwierdzanym była choroba płuc, natomiast schorzenie kręgosłupa zostało wskazane jako schorzenie współistniejące jedynie na podstawie jednego wyniku badania rtg. z dnia 4.03.2011r., w którym rozpoznano „D. obniżenie przestrzeni m/kręgosłupa L5-S1. Poza tym rtg bez zmian.” oraz na podstawie skierowania do poradni rehabilitacyjnej z dnia 7.03.2011r..

Natomiast do apelacji odwołujący dołączył wyniki badań rtg kręgosłupa z dnia 18.11.2013r., kartę informacyjną z przychodni ortopedycznej z rozpoznaniem wskazanych w niej schorzeń kręgosłupa z dnia 2.01.2014r. oraz zaświadczenie o niezdolności do pracy z powodu schorzeń kręgosłupa z dnia 17.02.2014r., a zatem dokumenty dotyczące badań wykonanych po 3 latach od daty wydania zaskarżonego orzeczenia oraz po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy. Ponadto w aktach sprawy znajduje się dokumentacja i zaświadczenie z dnia 19.06.2013r. z poradni

rehabilitacyjno-chirurgicznej, z którego wynika, że M. G. (1) leczy się tam okresowo od lutego 2013r., a zatem leczenie w tej poradni rozpoczął po upływie 2 lat od wydania zaskarżonego orzeczenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego powyższa dokumentacja może świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia odwołującego już po wydania zaskarżonego orzeczenia, natomiast z całą pewnością nie obrazuje stanu zdrowia odwołującego na dzień wydania tego orzeczenia tj. na dzień 9.03.2011r.

W takiej sytuacji, jeżeli odwołujący uważa, że aktualne schorzenia kręgosłupa powodują u niego umiarkowany stopień niepełnosprawności, to powinien wystąpić z ponownym wnioskiem o zmianę stopnia niepełnosprawności. To samo dotyczy schorzeń neurologicznych, zgłoszonych po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym.

Natomiast przeprowadzanie dowodu z kolejnych opinii, po złożeniu każdego nowego aktualnego zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia, uniemożliwiłoby zakończenie postępowania sądowego. Podobnie o wypłatę świadczeń pieniężnych, należnych z tytułu zaliczenia do osób niepełnosprawnych, odwołujący powinien wystąpić z oddzielnym wnioskiem.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosków dowodowych odwołującego, zawartych w piśmie uzupełniającym apelację o przeprowadzenie dowodu z kolejnych opinii biegłego chirurga- ortopedy i neurologa.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, opinie biegłych wydane w sprawie , stanowiły wystarczający materiał dowodowy do wszechstronnego rozpoznania sprawy i wydania rozstrzygnięcia, Sąd I instancji dokonał prawidłowej ich oceny a w konsekwencji wyrok Sądu I instancji należało uznać za słuszny.

W szczególności za słuszne należało uznać stanowisko Sądu I instancji, oparte na opinii biegłych lekarza psychiatry i psychologa, iż odwołujący z uwagi na rozpoznane u niego zaburzenia adaptacyjne w stopniu powodującym problemy w pełnieniu ról społecznych, podlega zaliczeniu do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkimi na stałe, natomiast brak jest podstaw prawnych i faktycznych do uznania odwołującego za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał zarzuty apelacji za bezzasadne, sprowadzające się jedynie do nieuzasadnionej polemiki ze słusznym wyrokiem Sądu I instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację odwołującego na mocy art. 385 kpc jako bezzasadną.

SSO Patrycja Bogacińska-Piątek SSO Mariola Szmajduch SSO Janina Kościelniak

Sędzia Przewodniczący Sędzia